

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do historii sztuki I - wykład, PG_00203541						
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Rafał Makala				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Propedeutyka historii sztuki, propedeutyka badań nad sztuką. Głównym celem jest wyćwiczenie umiejętności werbalizacji spostrzeżeń wizualnych oraz operowania narracją i terminologią historyczno-artystyczną, jak również uświadomienie różnych podejść oraz ujęć metodologicznych związanych z procedurami opisu, analizy oraz interpretacji dzieł sztuk wizualnych, a także orientacja w rozlicznych kursach naukowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTSZL3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok		
	[HISTSZL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, psychologią, ekonomią, socjologią, etnologią, antropologią, teologią		
	[HISTSZL3_W01] Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną	K_W01 Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[HISTSZL3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	K_W02 Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[HISTSZL3_U04] Potrafi posługiwać się właściwymi dla dyscypliny ujęciami teoretycznymi i paradygmatami badawczymi właściwymi dla nauk o sztuce oraz wiedzy o kulturze danej epoki	K_U04 Potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i paradygmatami badawczymi właściwymi dla nauk o sztuce oraz wiedzy o kulturze danej epoki	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU5] realizacja zadania problemowego

Przedmiot badań historii sztuki : ewolucja pojęcia sztuki od starożytności do XX w.

2. Piśmiennictwo o sztuce

3. Zarys dziejów historii sztuki jako dyscypliny naukowej . Wprowadzenie do metodologii

Historia sztuki wśród nauk humanistycznych.

4. Podstawowe pojęcia historii sztuki. Pojęcie stylu i jego krytyka .

5. Źródła do dziejów sztuki.

6. Napisy i znaki w dziełach sztuki

7. Opis i analiza dzieła sztuki

8. Dzieje ornamentu. Ornamenty nowożytne jako narzędzia do datowania dzieł sztuki XV XVIII w.)

9. Techniki sztuk plastycznych : rysunek , akwarela , gwasz .

10 - 11. Malarstwo (ścienne, tablicowe, olejne , książkowe), mozaika, witraż

12. Techniki rzeźbiarskie: rzeźba w kamieniu , drewnie i brązie

13. Techniki złotnicze , tkaniny .

14. Historia sztuki a konserwacja .

Ćwiczenia semestr 1

Zajęcia wprowadzające w problematykę przedmiotu

Analiza tekstu naukowego. O sztuce i artystach

Gatunki malarskie i sposoby ich odczytania

Modus i styl w sztukach plastycznych

Koś. św. Mikołaja. Opis dzieła sztuki (malarstwo ikonowe, malarstwo narracyjne)

Oryginał, replika, kopia, problem sygnowania dzieł

Problem szkicu

Problem barwy, światła i perspektywy w sztuce

Rzeźba i rzemiosło artystyczne. Analiza dzieł sztuki na Zamku w Malborku.

Zapisy bibliograficzne

Percepcja wzrokowa i analiza dzieł graficznych (drzeworyt, miedzioryt, akwaforta)

Wybrane metody analizy dzieła sztuki (elementy ikonologii, hermeneutyki, ikoniki i historii kultury)

Powtórzenie materiału

Kolokwium zaliczeniowe

Ćwiczenia semestr 2

Pojęcie piękno, forma, "sztuka", definicja i ewolucja historyczna.

Pojęcia i elementy metody badawczej. Pierwsza i druga historia sztuki.

Opis i interpretacja dzieła. Treść a temat.

Metoda H. Wölfflina

Styl i typ w historii sztuki.

Ogólne wprowadzenie do symboliki chrześcijańskiej

	Ikonografia i ikonologia (zakres pojęcia, analiza ikonograficzna i metoda ikonologiczna, temat/ treść, alegoria i symbol, emblematyka) Ornament w sztuce. Przegląd ornamentyki w. XV-XVIII sposoby datowania Terminologia rzemiosła artystycznego (złotnictwo, ceramika, meble) Dzieje historii sztuki w Europie Kolokwium zaliczeniowe		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości w zakresie programu maturalnego		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwia	51.0%	45.0%
	Obecność	75.0%	10.0%
	Egzamin	51.0%	45.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. J. Berger, Sposoby widzenia, Poznań 1997 2. J. Białostocki, Historia sztuki wśród nauk humanistycznych, Warszawa 1980 3. J. Białostocki, Kryzys pojęcia stylu, Biuletyn Historii Sztuki, 1978, nr 1, s. 3-10 4. J. Białostocki, Symbole i obrazy, [w:] Symbole i obrazy w świecie sztuki, Warszawa 1982, s. 12-40 5. J. Białostocki, Pojęcia, problemy i metody współczesnej nauki o sztuce, Warszawa 1976 6. J. Białostocki, O funkcjach sztuki i jej historyków, w: Funkcja dzieła sztuki, materiały sesji SHS, Warszawa 1972, s. 9- 7. J. Białostocki, Innowacja i repetycja, w: Oryginał, replika, kopia. Materiały III Seminarium Metodologicznego SHS, Warszawa 1971, s. 9-44 8. L. Kalinowski, Max Dvořák i jego metoda w badaniach nad sztuką, Warszawa 1974 9. A. Małkiewicz, Z dziejów polskiej historii sztuki. Studia i szkice. Kraków 2005 10. K. Piwocki, Pierwsza nowoczesna teoria sztuki. Poglądy Aloisa Riegla, Warszawa 1970 11. M. Poprzęcka, Pochwała malarstwa. Studia z historii i teorii sztuki, Gdańsk 2000 12. H. Wölfflin, Podstawowe pojęcia historii sztuki, Gdańsk 2006 13. Wstęp do historii sztuki, t. 1, Przedmiot metodologia zawodów, Warszawa 1973	

	Uzupełniająca lista lektur	1. R. Arnheim, Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka, Warszawa 1978 2. J. Białostocki, Sztuka i myśl humanistyczna, Warszawa 1966, s. 79-92 3. B. Dąb-Kalinowska, Ziemia Piekło - Raj. Jak czytać obrazy religijne, Warszawa 1994 4. M. Gradowski, Dawne złotnictwo. Technika i terminologia, Warszawa 1984 5. D. Forstner, Świat symboliki chrześcijańskiej, Warszawa 1990 6. S. Hinz, Wnętrza mieszkalne i meble. Od starożytności po współczesność, tłum. Barbara Ostrowska, Warszawa 1980 E.Gombrich, Sztuka i złudzenie. O psychologii przedstawienia obrazowego, Warszawa 1981 7. A. Krejča, Techniki sztuk graficznych. Podręcznik metod warsztatowych i historii grafiki artystycznej, przekł. Andrzej Dulewicz Warszawa 1984 8. P de Rynck., Jak czytać malarstwo rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów, Kraków 2005 9. Gombrich E., Pisma o sztuce i kulturze, wybór R. Woodfield, red. D. Folga-Januszewska, Kraków 1996, wybrane fragmenty, np. s. 65-81 (O sztuce i artystach); s. 211-221(Leonardo i jego metoda kompozycji) 10. Słownik terminologiczny sztuk pięknych. Wydanie nowe, Warszawa 1997 11. Z. Ważbiński, Vasari i nowożytna historiografia sztuki, Wrocław 1975
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Alois Riegl i pierwsza nowoczesna teoria sztuki Podstawowe pojęcia historii sztuki w ujęciu Heinricha Wölfflina Max Dvořák i jego metoda w badaniach nad sztuką	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.